

Topboek!

Sommige boeken zijn tijdloos: hoe oud ze ook zijn, je moet ze lezen, omdat de inhoud ervan zo waardevol is voor je werk. Deze keer de must-read van Marc Smits, gedragsspecialist (master EN), werkzaam als specialist passend onderwijs bij ROC van Flevoland. En van Marieke Tjallema, docent en academic director Master Passend Meesterschap bij Marnix Academie te Utrecht.

Autisme op school. ASS en ATO in basis- en voortgezet onderwijs

Martine F. Delfos – Uitgeverij SWP (2024) – € 19,90

door Marc Smits

Hoe sluiten we aan bij de talenten van leerlingen met een autismespectrumstoornis (ASS) én bieden we tegelijkertijd onderwijs dat is afgestemd op alle leerlingen? Het is een vraag waar ook ik elke dag een antwoord op probeer te vinden. Het boek 'Autisme op school' helpt me daarbij. Hierin geeft

Delfos eerst een korte en leesbare samenvatting van haar wetenschappelijk onderzoek naar ASS. Dit is volgens haar geen stoornis, maar een Atypische Ontwikkeling (ATO), waarbij er een 'regenboog' aan leeftijden bestaat in één leerling. Een leerling met een kalenderleeftijd van dertien jaar kan bijvoorbeeld natuurkunde op het niveau van 6 vwo beheersen, maar sociaal het gedrag van een achtjarige laten zien. De kunst is: ontdek deze verschillende leeftijden binnen één persoon. En sluit daarbij aan.

Wat betekent deze theorie voor de onderwijspraktijk? Delfos werkt dit op een compacte en leesbare manier verder uit. Een greep uit de onderwerpen die aan de orde komen: executieve functies, communicatie, het sociale proces, stress en zintuigen, pesten, en het gezag van de leraar. Daarnaast worden per schoolvak kansen en valkuilen benoemd.

Maar uiteindelijk zijn niet deze (zeer) bruikbare praktische handvatten de kracht van dit boek. Dat is dat het je helpt om een houding aan te nemen van verwondering en oprechte interesse in de ander. Of zoals Delfos zegt: 'Ga niet uit van het niet-kunnen van het kind, maar van je eigen niet-begrijpen.' Zie niet een stoornis, maar héél de leerling. Daar heeft dit boek mij bij geholpen.

Toolbox Praktijkonderzoek. Werkvormen voor onderzoek mét kinderen

Loek Schoenmakers, José Hillen, Frank Coenders – Van Gorcum (2023) – € 22,50

door Marieke Tjallema

Studenten van de master Passend Meesterschap zijn bevlogen onderwijsprofessionals die naast hun baan als leraar of (aankomend) begeleider in de school voor een master hebben gekozen. Onderwerp van gesprek tijdens opleidingsdagen is de zoektocht naar wat het onderwijs versterkt. Leren van en met elkaar blijkt essentieel voor onderwijsverbetering. Goed onderwijs maak je niet alleen; het ontstaat in interactie met collega's én leerlingen. Logisch dus, om ook te luisteren naar wat leerlingen zelf te vertellen hebben. De echte eyeopeners komen vaak van hen. Hoe beleven zij het onderwijs? Wat vinden ze prettig en wat niet? Wat helpt hen om tot leren te komen? Het boek 'Toolbox Praktijkonderzoek' biedt allerlei leuke werkvormen om mét kinderen van alle leeftijden te onderzoeken hoe zij over onderwijs denken en het ervaren. Deze uitgave is opgebouwd in drie delen. In deel 1 vind je theoretische en waardegerichte achtergronden en overwegingen. Deel 2 gaat over wat belangrijk is als je aan de slag gaat met leerlingparticipatie in onderzoek en allerlei werkvormen, overzichtelijk ondergebracht in zes clusters. In deel 3 vind je bronnen en inspiratie. Met behulp van de aantrekkelijke werkvormen uit deze toolbox maken onze studenten van álle leerlingen co-onderzoekers, die met hen samenwerken aan onderwijsverbetering. Bovendien worden de onderlinge relaties versterkt, ervaren leerlingen meer eigenaarschap als ze mee mogen praten en kunnen nieuwe ideeën worden gevormd. Deze toolbox sluit aan bij de dagelijkse praktijk op school en is daarom een door onze studenten veelgebruikt en gewaardeerd naslagwerk!

Wil je kans maken op een gratis exemplaar van dit boek? Kijk dan op pagina 43.